

FELSŐOKTATÁSI TEHETSÉGMENEDZSMENT GYAKORLATOK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Olvasztó Zsófia – Dajnoki Krisztina

Abstract: A tehetségmenedzsment jelentősége nemcsak az üzleti szférában, hanem az egyetemek számára is kiemelt jelentőséggel bír a versengő felsőoktatási környezetben. A felsőoktatásban jelenlévő tehetséggondozás meghatározó szerepet tölt be az intézmények életében, hiszen a tudományos munkához és később az akadémiai szféra utánpótlásához is hozzájárulhatnak a felfedezett tehetségek. A tanulmány célja, hogy ismertesse a tehetségmenedzsment jelentőségét a felsőoktatásban, valamint feltárja a magyarországi egyetemeken alkalmazott tehetséggondozási programok sajátosságait. A HVG minden évben különböző hallgatói és oktatói szempontok alapján összeállítja a magyarországi felsőoktatási intézmények rangsorát. A tanulmányban a HVG Diploma 2024-es összesített intézményi rangsorának első öt helyén szereplő egyetem tehetséggondozási gyakorlatát elemeztük az intézmények weboldalain szereplő információk alapján. Megállapítható, hogy a vizsgált intézmények mindegyikén megjelenik a tudományos diákköri tevékenység és a szakkollégiumok, valamint két egyetem esetében önálló tehetséggondozó program is működik. Az öt egyetemet vizsgálva több jó gyakorlat is beazonosítható. Ilyenek például a tehetséggondozás működéséhez kapcsolódó szervezetek működése, szakkollégiumok együttműködését segítő közösség, ösztöndíjak, mentor programok. Ugyanakkor fejlesztendő területek is azonosíthatók, mint például az önálló TDK oldal hiánya miatt a TDK információk nehezebb elérése, illetve a tehetséggondozás formáinak elérése az egyetem fő weboldaláról korlátozott.

Abstract: The importance of talent management is not only significant in the business sphere, but also holds paramount importance for universities in the competitive higher education environment. The presence of talent management in higher education plays a defining role in the life of institutions, as the discovered talents can contribute to both scientific work and later to the academic sector's talent pool. The aim of the study is to explain the importance of talent management in higher education, as well as to explore the specifics of the talent management programs used in Hungarian universities. HVG compiles the ranking of Hungarian higher education institutions annually based on various student and faculty perspectives. In this study, we analyzed the talent management practices of universities ranking in the top five positions of the overall 2024 HVG Diploma ranking based on information available on their websites. It can be concluded that all of the examined institutions have scientific student activities and colleges for advanced studies, and in the case of two universities, there are also an independent talent management programs operating. Examining the five universities, several good practices can be identified. These include for example, the functioning of organizations related to talent management, collaboration of colleges for advanced studies communities, scholarships, and mentorship programs. However, areas for improvement can also be identified, such as the lack of a dedicated TDK page leading to difficulty accessing TDK information, and limited accessibility of talent management forms from the university's main website.

Kulcsszavak: tehetséggondozás, tudományos diákkör, szakkollégium, HVG Diploma, Similarweb

Keywords: talent management, Scientific Students' Associations, college for advanced studies, HVG diploma, Similarweb

1. Bevezetés

Széles körben bizonyított és kutatott tény, hogy azon szervezetek, amelyek versenyelőnyök elérése érdekében akarnak cselekedni, alkalmazzák a tehetségmenedzsmentet. Ezen szervezetek között megjelennek a felsőoktatási intézmények is (Kusumastuti et al., 2023). A tehetségmenedzsment a szervezetek

életében olyan folyamatot jelent, melynek során a kompetens munkaerő megszerzésére, fejlesztésére és megtartására szolgáló felülvizsgált folyamatok révén javítják a termelékenységet és a munka hatékonyságát, valamint a munkavállalók készségeit és jártasságát, amit a vállalatok céljaik eléréséhez régóta alkalmaznak (Shah et al., 2021). Másképpen megfogalmazva ahhoz, hogy a szervezetek megfelelően tudjanak reagálni a változó környezeti kihívásokra, szükség volt a humánerőforrás fejlődésére is. Ennek következtében jelent meg a tehetségmenedzsment is, mint új HR funkció a szervezetek életében (Dajnoki–Héder, 2017), ami a felsőoktatás közegében is egyre nagyobb jelentőséggel bír.

Jelen tanulmány célja, hogy a tehetségmenedzsment sajátosságait bemutassa a felsőoktatásban, főként a magyarországi egyetemeken alkalmazott tehetséggondozási programokra fókuszálva. A tehetségmenedzsment jelentősége az egyetemek számára egyre növekszik a versengő felsőoktatási környezetben. A tehetséges hallgatók felkutatása és támogatása nem csupán az egyetemek presztízsét emeli, hanem hozzájárul a diákok szakmai fejlődéséhez, az innovációhoz és az egyetemek helyezéséhez a nemzetközi rangsorokban. Ennél fogva fontos, hogy megismerjük a magyarországi egyetemek milyen tehetséggondozási programokat kínálnak a hallgatók számára, illetve milyen jó gyakorlatok és fejlesztési irányok azonosíthatóak be az intézmények tehetséggondozási gyakorlatában.

2. Tehetségmenedzsment a felsőoktatásban

A magyarországi felsőoktatásban résztvevő intézmények számára törvényben rögzítetten jelenik meg azon kötelezettségük, miszerint a hallgatók számára biztosítani kell olyan lehetőségeket, amelyekkel tehetségüket ki tudják bontakoztatni (Bán et al., 2023). A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 54§-a a következőképpen fogalmazza meg a tehetséggondozásról szóló intézkedéseket: „A felsőoktatási intézmény feladata a tantervi követelményeket meghaladó teljesítmény nyújtására képes, kiemelkedő képességű és hozzáállású, valamint a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű hallgatók felkutatása, felismerése, és szakmai, tudományos, művészeti és sport tevékenységének elősegítése. A felsőoktatási intézmény önállóan vagy más felsőoktatási intézménnyel együttműködve tehetséggondozó és felzárkóztató rendszert, illetve programokat működtet: ennek keretében tudományos diákköröket, szakkollégiumokat, illetve roma szakkollégiumokat működtethet. A szakkollégiumokat, illetve a roma szakkollégiumokat felsőoktatási intézménnyel együttműködve azok is létesíthetnek, akik felsőoktatási intézmény alapítására, fenntartására e törvény alapján jogosultak. A felsőoktatási intézmény mentorprogram keretében nyújt segítséget a hátrányos helyzetű hallgató tehetségének kibontakoztatásához.” (A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, 2011) Ezen törvény alapján a felsőoktatási intézményekben megjelenő legismertebb tehetséggondozási formák a következők: a tudományos diákkörök, a szakkollégiumok, valamint később a doktori képzés. A legnépszerűbb felsőoktatási tehetséggondozási forma a TDK, amit a résztvevők száma is bizonyít, hiszen a magyar felsőoktatásban résztvevő hallgatók kb. 6-10%-a végez kutatást a tudományos diákköri mozgalom keretein belül. Ennek során

egyedülállóan és fokozatosan tudják fejleszteni készségeiket, amellyel magasabb szintű tanulmányi és szakmai fejlődést tudnak elérni (Koloszár et al., 2024). A tudományos diákkör és a szakkollégiumok által lehetőség van a tehetségek azonosítására és kiválasztására, amely után a tehetség menedzselése folytatódhat egészen a doktori képzés teljesítéséig. Így elmondható, hogy a magyar egyetemek a minőségi oktatás biztosításán kívül törekszenek a tehetséggondozás kiteljesítésére. Erre számos indokuk van, elsődlegesen természetesen az oktatói-kutatói utánpótlás biztosítása, az egyetemek hírnevének növelése, valamint akár az ország versenyképességének erősítése a munkaerőpiacon (Bán et al., 2023). Ezt a tehetségek támogatásával, menedzselésével, tudástőkékjük emelésével, valamint a munkaerőpiaccal történő kapcsolatépítéssel tudják biztosítani (Bodnár et al., 2011). Ha a tehetséggondozási gyakorlatok sikeresen működnek, akkor ezen gyakorlatokban résztvevő hallgatók később akár az akadémiai állomány tagjai is lehetnek. Így növelve az egyetemek oktatói állományának minőségét és összetételét, amellyel az intézmények oktatási és kutatási színvonalát, hírnevét és versenyhelyzetét is befolyásolni tudják (Daruka–Pádár, 2019). A magyar felsőoktatási intézmények rangsorában is meghatározó szerepe van a tehetséggondozásnak, főként a tudományos diákkörnek. Az országos konferencián elért teljesítménye az egyetemek hallgatóinak többek között olyan kritériumok között kaptak helyet, mint a hallgatók és oktató aránya, valamint a nemzetközi publikációs és kutatási teljesítmény. Ezek alapján rangsorolják a hazai intézményeket (Koloszár et al., 2024), így minden egyetemnek érdeke, hogy ez a tehetséggondozási forma a lehető leghatékonyabban működjön.

A tehetséggondozást számos tényező nehezíti a felsőoktatásban. Az egyik legnagyobb kihívást a bolognai folyamat 2006-os bevezetése jelentette. Ennek következtében a képzési idő lerövidült és ketté oszlott, ebből adódóan az egész felsőoktatási rendszer átalakult (Sipos, 2012). Ez a kétciklusú képzés akár egy törésként is megjelenhet egy tehetséges hallgató egyetemi karrierjében. Az alapszak befejezésekor dönthet úgy a hallgató, hogy tanulmányait nem folytatja tovább, esetleg levelező képzésben, vagy akár másik egyetemen végzi el mesterképzését. Ebben az esetben megszakadhat számára az addigi tehetséggondozási folyamat, hiszen más képzési formában, más egyetemen folytatja edukációját, valamint több hallgató tanulmányai mellett akár már a munkaerőpiacra is belép, így ezen hallgatók fókusza már másra irányul (Koltói, 2012; Sipos, 2012). A lerövidült képzési idő továbbá magában hordozza azt a nehézséget, hogy a tehetséges hallgatók kiválasztása hamarabb kell, hogy megtörténjen. Ahhoz, hogy támogatni tudják kibontakozásukat, minél rövidebb idő alatt be kell kerülniük az egyes tehetséggondozó programokba, hogy legyen elég idejük a folyamat kiteljesedésére (Bodnár et al., 2011). Ezek alapján megállapítható, hogy a hallgatók képzésének lerövidülése és a munkaerőpiaci fókusz megjelenése az egyik jelentős nehezítő tényezője a felsőoktatásban jelenlevő tehetséggondozásnak.

A tehetséggondozás másik nehezítő tényezője a felsőoktatás tömegesedése (Bán et al., 2023; Farkas–Lóránd, 2009; Koltói, 2012). A felsőoktatásban tanulók száma évről évre növekszik, így az egyes szakokon az évfolyamok nagysága több száz főt

is jelenthet. Ilyen nagy létszámok mellett a hallgatók és az oktatók számára is nehezebb a tehetséggondozás megvalósulása. Hallgatói szempontból nehezebb kitűnni, így sokszor a hallgató kezdeményezésén múlik, hogy megkeressen egy oktatót azon szándékával, hogy szívesen csatlakozna az egyes tehetséggondozási programokhoz. Ezt lehet, hogy néhány oktató nem fogadja szívesen, ami egy fiatal hallgató számára szintén egy törést is jelenthet, valamint a lelkesedését is elveszítheti (Garai–Koltói, 2012). Kálmán (2019) oktatói kompetenciákat vizsgáló kutatásában rámutatott arra a meglepő eredményre, hogy az oktatók a tehetséges hallgatók segítségét minden más oktatáshoz kapcsolódó kompetenciánál és tevékenységnél fontosabbnak tartják. Oktatói szempontból nézve ilyen nagy közösségekben nehezebb feladat a hallgatók jobb megismerése és az egyes tehetséges hallgatók kiszűrése. Mivel a tehetséggondozásban való részvétel önkéntes, így a felsőoktatás eltömegesedése az oktatók és hallgatók közötti kapcsolatot is gyengítette. Éppen ezért nehezebb felismerni a tehetségeket, pedig az oktatóknak meghatározó felelőssége van az egyre nagyobb létszámú órákon azon hallgatók azonosítására, akik potenciális tehetségek lehetnek. Ők azok a hallgatók, akik mernek kérdezni, kíváncsiak, és önálló problémafelvetésekkel és az összefüggések látásával ki tudnak tűnni társaik közül, más szóval tehetségesek (Bán et al., 2023; Garai–Koltói, 2012). Nehezíti továbbá a tehetséges hallgatók felismerését és segítségét a rövidebb képzési idő is. Hiszen az a 3 év nagyon kevés is tud lenni, mivel előfordul, hogy a hallgatók később ismerik fel, hogy melyik az a szakterület, amiben szeretnének elmélyülni és fejleszteni a tudásukat. Így előfordul, hogy szükség van jó pár félévre, esetlegesen akár 3-4-re is, míg a hallgató szakmailag motivált lesz, esetleg akkor ismeri fel egy oktató a tehetségét. Sokan ekkor már alapképzésük második felében járnak, ezért kevesebb ideig lesznek részesei a tehetséggondozó programoknak, főként akkor, ha mesterképzésüket másik intézményben végzik el (Garai–Koltói, 2012).

A tehetséggondozás esetében fontos még megemlíteni azt a jelentős változást, amely a magyar felsőoktatásban 2019-2022 között ment végbe. Ennek során több intézmény kikerült az állami fenntartásból és az újfent létrehozott KEKVA (Közfeladatot Ellátó Közérdekű Vagyonkezelő Alapítványok) tulajdonú egyetemekként működnek tovább (Kádár-Csoboth–Kováts, 2023). A változás után csupán öt állami fenntartású egyetem működik Magyarországon (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Magyar Képzőművészeti Egyetem, Nemzeti Közszoigálati Egyetem) (Szűcs, 2023). A „modellváltás” -ként is emlegetett folyamat következtében változások történtek fenntartói, működési és finanszírozási területeken, melyek külön törvényben kerültek rögzítésre (2021. évi IX. törvény - a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról, 2021; Kádár-Csoboth–Kováts, 2023). A törvényben kiemelt szerepet kap a tehetséggondozás, ugyanis az az alapítványok közfeladataként van megjelenítve. Így a tehetséggondozás és az egyes tehetséggondozó programok (tudományos diákkör, szakkollégiumok) az újonnan alapítványi fenntartású egyetemeken közfeladatként vannak azonosítva és kiemelt támogatásban részesülnek (2021. évi IX. törvény - a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról, 2021; Schiffer, 2022).

Fontos kiemelni továbbá, hogy az alapítványi egyetemek esetében a támogatási összegek elérése feltételekhez kötött, melyek között a tehetséggondozás is megjelenik. Így elmondható, hogy a modellváltó intézmények esetében többek között a hallgatói létszámok, publikációk száma és a lemorzsolódás foka mellett a tehetséggondozás is nagy hatással van a finanszírozásra (Hegedűs–Molnár, 2022).

A nehézségek ellenére a felsőoktatási intézmények rendkívül fontos szerepet töltenek be, hiszen olyan attitűdöt és világlátást tudnak átadni a hallgatóknak, amiket később a munkaerőpiacon is hasznosítani tudnak. Ezért is nagyon fontos, hogy a tehetséges hallgatók számára biztosítsák azokat a lehetőségeket, amelyekkel fejleszthetik magukat (Koltói, 2012). Ez azért is elengedhetetlen, mivel sokszor az adottság nem elég az érvényesüléshez. A tehetség kibontakozásához a felsőoktatás nagy mértékben hozzá tud járulni, hiszen meg tudja teremteni a lehetőségeket és azt a megfelelő közeget, amelyben ez a folyamat sikeresen lejátszódhat (Gergely et al., 2023). Ezek a lehetőségek legtöbbször a tudományos diákköri tevékenységet és a szakkollégiumokat fedik le, azonban egyre több egyetemen megjelenik olyan tehetséggondozási program, amelyet szakmai csoportok vezetnek, és kifejezett céljuk a hallgatók tudományos életre és kutatói pályára történő nevelése (Koltói, 2012).

3. Alkalmazott módszerek

A tanulmány öt egyetem tehetséggondozó gyakorlatait ismerteti. Ehhez a dokumentumelemzés módszerét, valamint a Similarweb.com nevű honlapelemző szoftvert használtuk, melynek keretein belül az egyes felsőoktatási intézmények weboldalainak, valamint a tehetséggondozással kapcsolatos szabályzatainak tanulmányozására került sor. Ennek során felkutattuk az egyes tehetséggondozó gyakorlatok megjelenését az egyetemeken. A felsőoktatási törvényben is megjelenő tudományos diákkörnek és a szakkollégiumoknak minden egyetemen jelen kell lenniük, azonban az elemzés során azon további gyakorlatokat kerestük, amelyek tehetséggondozási célzattal működnek az egyes intézményekben.

Az öt intézmény kiválasztását a HVG 2024-es összesített rangsorára alapoztuk. Ebben a rangsorban több szempont alapján kerültek rangsorolásra a magyar felsőoktatási intézmények (*1. táblázat*).

1. táblázat: Intézmények rangsora HVG Diploma 2024 (Top 10)

Rang	Intézmény	Oktatói kiválóság (rang)	Hallgatói kiválóság (rang)
1.	Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE)	3.	1.
2.	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME)	4.	2.
3.	Debreceni Egyetem (DE)	2.	8.
4.	Semmelweis Egyetem (SE)	7.	4.
4.	Szegedi Tudományegyetem (SZTE)	1.	10.
6.	Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE)	10.	5.
7.	Károli Gáspár Református Egyetem (KRE)	5.	11.
8.	Pécsi Tudományegyetem (PTE)	10.	6.
9.	Budapesti Corvinus Egyetem (CORVINUS)	14.	3.
10.	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE)	5.	15.

Forrás: a szerzők saját szerkesztése a HVG Diploma 2024 alapján.

Ezen szempontok között a jelentkezők középiskolai versenyeken szerzett helyezéseinek száma, a nyelvvizsgával felvettek aránya, valamint az oktatói kiválóság és a publikációk aránya is beszámításra kerültek. Az oktatói kiválósági rangsor összeállításakor olyan tényezőket vettek figyelembe, mint az MTA-címmel rendelkező oktatók száma, a tudományos fokozattal rendelkező oktatók száma és aránya, valamint vizsgálták, hogy egy tudományos fokozattal rendelkező oktatóra hány fő hallgató jut (Székács, 2023). Az elsőhelyes jelentkezők száma és a felvettek pontátlaga is szempont volt, így ezek alapján rangsoroltak 25 magyar felsőoktatási intézményt (Fábri, 2023; Székács, 2023). Az öt intézményből három teljes egyetemet lefedő Tehetségpontnak felel meg (SZTE, SE, DE), a két további egyetem (BME, ELTE) pedig karokhoz dedikáltan működtet Tehetségpontot (tehetseg.hu, 2024).

Az elemzésünk során, melyet 2024 január-február időszakban végeztünk el, 10 szempontot vettünk figyelembe az egyetemek weboldalainak további felkutatásakor. Ezen szempontok a következők voltak:

1. egységes tehetségdonozási felület;
2. információk részletessége;
3. szabályzatok;
4. angol nyelvű elérhetőség;
5. önálló tehetséggondozó program;
6. tehetséggondozási műhelyek (TDK, szakkollégium);
7. tehetséggondozást felügyelő szerv;

8. működést segítő-koordináló szerv;
9. díjak és elismerések;
10. egyéb gyakorlatok;

4. Eredmények

Vizsgálatunkban a honlapelemzést a Similarweb.com oldal segítségével végeztük el. Ennek során az öt vizsgált egyetem fő weboldalának népszerűségét hasonlítottuk össze négy szempont alapján. A dokumentumelemzés módszerével pedig az intézmények fő weboldaláról elérhető tehetséggondozással kapcsolatos információkat és szabályzatokat elemeztük 10 szempont alapján.

4.1. A Similarweb.com eredményei

A Similarweb oldal (pro.similarweb.com, 2024) segítséget kínál, főként az e-kereskedelem szakértői számára a piac és annak szereplőinek elemzésére. Lehetővé teszi, hogy egy kiválasztott piacról teljes jelentést készíthessünk. Számos előnnyel jár, és több szolgáltatást is kínál a weboldalak vizsgálatához (Team, 2019). Ezek közül mi a weboldal elemzés funkcióját alkalmaztuk, mely során az öt kiválasztott egyetem fő oldalait hasonlítottuk össze. A Similarweb segítségével lehetőségünk nyílt az öt egyetem weboldalainak elemzésére, melynek során az országos rangsort, az iparági rangsort, az összes látogatás számát és a látogatások időtartamát vettük figyelembe. Ezeket a szempontokat 2024. januári hónapra vonatkozóan vizsgáltuk. Az eredményeket alábbi táblázatban szemléltetjük (2. táblázat).

2. táblázat: Az öt egyetem similarweb.com által elemzett szempontjai

	ELTE	BME	DE	SE	SZTE
Országos rangsor	129.	219.	180.	229.	202.
Iparági rangsor (tudomány és oktatás/társadalomtudományok)	37.	nem elérhető	52.	nem elérhető	61.
Összes látogatás száma	2,288 millió	1,424 millió	1,992 millió	1,614 millió	1,808 millió
Látogatás időtartama	00:06:29	00:07:34	0:05:11	00:04:51	00:05:15

Forrás: a szerzők saját szerkesztése a Similarweb.com adatai alapján, 2024.

Az eredmények alapján az országos rangsor, az iparági rangsor és az összes látogatás számában az ELTE áll az első helyen. A látogatás időtartamát tekintve a BME került első helyre, a felhasználók a BME oldalán töltik el átlagosan a legtöbb időt. Kiemelendő, hogy a DE és az SZTE három kategóriában is a 2. és a 3. helyen állnak. Ezek alapján elmondható, hogy a vizsgált szempontokat figyelembe véve az ELTE-t követően a DE és az SZTE weboldalai voltak a legnépszerűbbek az elemzés időszakában.

4.2. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem tehetséggondozási gyakorlata

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem (továbbiakban ELTE) már több éve vezeti a HVG felsőoktatási rangsorát (EduLine, 2021). A 2024-es rangsorban szintén

megőrizte vezető pozícióját, melyet elsősorban az elsősorban az elsősorban jelentkezők számának (10646 fő), valamint a hallgatói kiválóságnak is köszönhet, hiszen ebben a rangsorban is első helyen áll az intézmény. Ezek fényében, mint az egyik legnépszerűbb magyarországi felsőoktatási intézmény, érdemes megvizsgálni, hogy a hallgatók számára milyen tehetséggondozási programokat kínál az ELTE.

Az elemzést az ELTE weboldalának megtekintésével kezdtük, melyet az elte.hu címen érünk el. A főoldalon található „Oktatás” alfül alatt juthatunk el a Tehetséggondozás menühöz (<https://www.elte.hu/tehetseggondozas>). Tehát elemzésünk 1. szempontja, vagyis az egységes tehetséggondozási felület itt megtalálható. Az oldal elérhető magyar és angol nyelven (4. szempont) is, azonban a tartalmat tekintve az angol oldalon kevesebb információ érhető el. Ezen az aloldalon a tehetséggondozáshoz kapcsolódóan megtaláljuk az általános leírását az intézményben zajló programoknak, valamint pontokba szedve láthatjuk a tudományos diákkör és az OTDK megjelölését, a szakkollégiumokat, valamint pályázatok, támogatások és képzések is fel vannak tüntetve.

Az általános leírásnál (elte.hu, 2023b) megtudhatjuk, hogy az ELTE kiemelt hangsúlyt fektet a tehetségek felkarolására, és ezen az aloldalon nyújt tájékoztatást a hallgatók számára az intézményben megjelenő tehetséggondozási formákról (2. szempont), vagyis az információk részletessége megjelenik az ELTE esetében. Megtekinthető külön oldalon az ELTE Tehetséggondozási koncepciója, a tevékenységet felügyelő ELTE Tehetséggondozási Tanács, valamint a tehetséggondozásért felelős szervezeti egység, Oktatási Igazgatóság, Oktatásfejlesztési és Tehetséggondozási Osztály is. Ennek értelmében az elemzésünk 3., 7. és 8. szempont szerinti információtartalom is megtalálható az intézmény weboldalán, mivel a szabályzat, a felügyelő és a működést segítő-koordináló szerv is megtalálható. Ha több és részletesebb információhoz akarunk jutni ezeken a területeken, akkor új oldalakat tudunk megtekinteni. A Tehetséggondozási Tanács munkáját, feladatát, ügyrendjét, valamint korábbi tanácsulések emlékeztetőjét és összefoglalóját is bővebben olvashatjuk külön oldalon.

A Tehetséggondozási koncepció lefedi az ELTE-n megjelenő tehetséggondozási formákat. Ezen dokumentum részletesen kifejti az intézményben végbemenő tehetséggondozási koncepciót. A koncepcióban részletezésre kerülnek a tehetséggondozás szinterei, mint a diákkörök, szakkollégiumok, a mentorrendszer, egyéni tehetséggondozási formák, valamint a doktori képzés is. Ezen kívül ismerteti a tehetséggondozás működését is az intézményben, a megvalósítást biztosító erőforrásokat, a tehetséggondozás egyetemi koordinációját, melyben a tudományos diákköri eredmények és a szakkollégiumok programjai is bemutatásra kerülnek (ELTE, 2008). Ezen részletes dokumentum elérhető a hallgatók számára, mely kiváló tájékozódási pont lehet. Hátránya a dokumentumnak, hogy csak magyar nyelven elérhető, így az ELTE-n tanuló tehetséges nemzetközi hallgatók ezen dokumentumot nem feltétlen tudják hasznosítani.

Az elemzésünk 6. szempontja a tehetséggondozási műhelyek megjelenése volt, mely során főként a törvényben is előírt tudományos diákkörök és a

szakkollégiumok keresése történt. A TDK, OTDK pontnál a tudományos diákkör ismertetése, valamint az intézmény kapcsolata van feltüntetve. Itt megtaláljuk a 36. OTDK-ról szóló, az ELTE-hez kapcsolódó szervezési tevékenységeket, valamint a hallgatók által elért eredményeket. A korábbi OTDK eredmények is elérhetők ezen az oldalon, PDF dokumentumok formájában. Ezen kívül megtaláljuk még továbbá az egyes kari TDK oldalak linkjeit, így a hallgatók célirányosan tudják a további lényeges információkat elérni a tudományos diákköri munkájukkal kapcsolatban. A TDK mellett egy másik nagyon részletes pontja az oldalnak az ELTE-n működő szakkollégiumok bemutatása. Az általános leírásból megtudhatjuk, hogy hét szakkollégium működik az intézményben. Angol nyelven is elérhetők a szakkollégiumokról szóló információk, azonban a nyelv átváltása után a hét helyett csupán három szakkollégium leírását olvashatjuk. A hét szakkollégium az egyetem által gondozott tudományterületek mindegyikét lefedik, így a hallgatók könnyen megtalálhatják azt a szakkollégiumot, ami kapcsolódik az ő szakterületükhöz. Az általános leírást követően részletes leírást találunk mindegyik szakkollégiumról, valamint a további elérhetőségek (saját weboldal és közösségi média oldal) is fel vannak tüntetve, amik által bármelyik szakkollégium egy kattintás által elérhető lesz.

A Képzések pont alatt további pontokba van szedve az intézmény által nyújtott képzések ismertetése. Ezek között találunk a TDK és az OTDK-ra vonatkozó képzéseket, kommunikációs képzéseket, a kutatást és publikálást segítő képzéseket, valamint angol nyelvű képzéseket is. Ezek a képzések ingyenesek a hallgatók számára, többnyire képzéssorozatként működnek, céljuk a kutatási munka segítése és az OTDK-ra való felkészülés. A képzéseket az ELTE Tehetséggondozási Tanácsa szervezi a hallgatók számára. Ez megfelel az elemzésünk során vizsgált 10. szempontnak, avagy az egyéb gyakorlatoknak.

A hallgatókon túl az intézmény hangsúlyt fektet az oktatók ösztönzésére is a tehetséggondozás területén. Az általános leírásnál kiemelten megjelenik az ELTE által alapított nívódíj és elismerő oklevél, amelyet a kiemelkedő tehetséggondozási tevékenység jutalmazására hoztak létre (9. szempont). Ezt a díjat és elismerő oklevelet, ami a Pro Ingenio, azon oktatóknak ítélik oda, akik éveken át kiemelkedően eredményes munkát végeztek a tehetséggondozás bármely területén. A díjat 2015-ben alapították, évente legfeljebb 3 nívódíj, valamint 8 elismerő oklevél ítélhető oda, valamint pénzjutalommal is jár. A javaslatokat a dékánok teszik meg, majd a rektor által felkért öttagú bizottság dönt az odaítélésről. A kitüntetett oktatók névsora szintén megtekinthető az általános leírás résznél. Ezek alapján elmondható, hogy az ELTE kiemelt hangsúlyt fektet a tehetséggondozás során az oktatók megbecsülésére, valamint a tehetséggondozó tevékenységük motiválására is. Hiszen a megfelelő tehetséggondozásban az oktatók nagy felelősséggel vannak jelen, azonban ezt a plusz munkát értékelve lehet még inkább serkenteni ezen kompetencia további fejlesztését és kiterjesztését.

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy az általunk vizsgált 10 szempont közül 9 megjelent az ELTE esetében, csak az önálló tehetséggondozó program (5. szempont) hiányzik.

4.3. Tehetséggondozás a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) a HVG 2024-es rangsorában a második helyen jelent meg. Az intézménybe első helyen jelentkező hallgatók számát tekintve a 4. helyen található 4875 fő által. A BME a felvett hallgatók pontátlagát (426), a nyelvvizsgával rendelkezők arányát (89,64%), és a középiskolai versenyen helyezést elérők számát (95) tekintve a hallgatói kiválósági rangsorban az előkelő második helyezést érte el.

A BME tehetséggondozási gyakorlatának felkutatása során is a kiindulási pontot a fő weboldaluk (bme.hu) jelentette. A főoldalon található „Oktatás” alfül alatt juthatunk el a Tehetséggondozás menühöz (<https://www.bme.hu/tehetseggondozas>). Az elemzésünk 1. szempontja így a BME esetében is megjelenik. Ez az oldal nem annyira részletes, mint az ELTE által működtetett oldal. Egy általános leírás található ezen az oldalon (bme.hu, 2023b), amely ismerteti, hogy a BME-nek az a küldetése, hogy a hallgatók tehetségének és szorgalmának leginkább megfelelő és legmagasabb szintű képzettséget biztosítsa. Az intézmény végső célja, hogy azok a hallgatók, akik a tudományos munka iránt érdeklődnek és magas teljesítményt nyújtanak, a kutatói életpályát válasszák, ezzel biztosítva az egyetem utánpótlását. Ezáltal az információk részletessége (2. szempont) is érvényesül a BME vizsgálatakor.

A Tehetséggondozás oldaláról további oldalakra tudunk továbblépni, melyek a tehetséggondozáshoz kapcsolódnak. Így ismerhetjük meg az intézmény tehetséggondozási feladatokkal kapcsolatos tanácsadó testületét, a BME Tehetségsegítő Tanácsát (<https://talentum.bme.hu/>), mely szerteágazó feladatkörrel rendelkezik (7. szempont). Mivel erre vonatkozó információt nem találtunk, így a 8. szempontunk, mely szerint van-e a tehetséggondozás működését segítő-koordináló szerv, nem érvényesül a BME-nél. Az ismertetése egy külön oldalon történik meg, ahol egy általános leírás található (BME, 2023) a tanács működéséről, melynek során említésre kerül, hogy a potenciálisan kiváló hallgatók tehetségének kibontakoztatását teszik elérhetővé. Az oldal nyelve nem váltható angolra (4. szempont). A leírásból megtudhatjuk, hogy a tanács feladata továbbá, hogy új formákat dolgozzon ki a tehetséggondozás területén, valamint a különböző pályázati tevékenységeket fogja össze és koordinálja.

Ezen az oldalon megtaláljuk továbbá a tanács tagjait is, valamint további aloldalakat, amin pályázatok, projektek és tehetséges hallgatóknak szóló információk találhatóak meg. A Dokumentumok aloldalon találunk általános dokumentumokat, a Tehetségsegítő Tanács projektjeivel kapcsolatos dokumentumokat, valamint beszámolókat (2021-22 és 2022-23-as akadémiai évben végzett tevékenységről szóló). Az általános dokumentumok között a BME Tehetség Tanács szándéknyilatkozata és egy Rectori Utasítás az, amelyben részletesebben ismertetve van a tanács működése és feladata (3. szempont). Ezen dokumentumok ismertetik a tanács létrehozásának célját, a tevékenységét, a szervezetet és működését, valamint a tanács tagjait (BME, 2014; BME, 2018). A Tehetségtanács projektjeivel kapcsolatos dokumentumok között találjuk meg a tanács által a hallgatók számára biztosított kurzus leírását is. Ez a kurzus egyetemi életpályá tervezése témában valósult meg, és kifejezetten a doktoranduszok és posztdoktorok

számára szolt. Az alap- és mesterszakos hallgatók számára is található hasznos dokumentum, amelyben ismertetik azon tanácsokat, amik előnyösek lehetnek az oktatásba bevont hallgatók számára, valamint az az útmutató, amely a hallgatói önkéntes tevékenységre vonatkozik.

A BME tehetséggondozásról szóló főoldalán megjelenik a TDK portál, valamint a Szakkollégiumok olyan oldalakként, amelyekre kattintva több információt tudhatunk meg ezen témákban. A TDK portálon egy általános és egységes oldalon található meg minden lényeges információ az intézményben zajló tudományos diákköri tevékenységről. Egy rövid ismertetést követően az egyes karok logóira kattintva tudhatunk meg több információt az aktuális és a korábbi kari konferenciákról. Az oldal nagyon felhasználóbarát, és könnyen áttekinthető, így megkönnyítve a hallgatók számára az információkhoz való hozzájutást. Ha a Szakkollégiumokra vagyunk kíváncsiak, a tehetséggondozásról szóló oldalról a Műegyetemi Szakkollégiumok Közössége (MŰSZAK) Facebook oldalára tudunk eljutni. Ha további szakkollégiumi információhoz szeretnénk jutni, akkor azt a bme.hu főoldalán az „Egyetemi élet” alfül alatt találhatjuk meg. Ezen az oldalon (bme.hu, 2023a) vannak felsorolva a BME-n működő szakkollégiumok, összesen 13, valamint itt tudjuk megtalálni a részletes információkat róluk és az elérhetőségeiket. Ennek értelmében a tehetséggondozási műhelyek is megtalálhatók az intézménynél (6. szempont). Sajátossága az egyetemnek, hogy működtet egy belső fórumot annak érdekében, hogy a szakkollégiumok közötti együttműködés minél hatékonyabb és sikeresebb legyen. Ebből a célból funkcionál a Műegyetemi Szakkollégiumok Közössége, vagyis a MŰSZAK. Ez megfeleltethető egyéb gyakorlatnak (10. szempont).

Az elemzés során vizsgált 10 szempont közül azonban csak 6 szempontnak felelt meg az intézmény, hiszen nem rendelkezik önálló tehetséggondozó programmal, az információk nem érthetők el angol nyelven, nem volt információ a tehetséggondozás működését segítő-koordináló szervről vagy az egyetem által a tehetséggondozás területén adományozott díjakról és elismerésekről

4.4. A tehetséggondozás sajátosságai a Debreceni Egyetemen

A Debreceni Egyetem (DE) a HVG Diploma 2024-es listájában az előkelő harmadik helyre lépett előre, javítva a tavalyi negyedik helyén. Ami kiemelendő az egyetemmel kapcsolatban, hogy a rangsorban az elsőhelyes jelentkezőket tekintve a második helyen áll, 6147 fő jelölte meg az intézményt a jelentkezés során az első helyen. A Debreceni Egyetem az oktatói kiválósági rangsor második helyét érte el.

A Debreceni Egyetem fő oldalát az unideb.hu címen lehet elérni. Az előző két vizsgált egyetemmel ellentétben a DE esetében a tehetséggondozást nem az „Oktatás” alfül alatt lehet megtalálni, hanem a „Tudomány” menüpontra kattintva érhető el. Ennél az alfülnél található meg minden, ami a tudományhoz kapcsolódik, itt találjuk meg a tehetséggondozást is. A Tehetséggondozás (unideb.hu, 2021) címszóra kattintva magyarul és az oldal nyelvét átváltva angolul (4. szempont) is egy általános és részletes leírást találunk a DE tehetséggondozói munkájáról (1. szempont). Ebből megtudhatjuk, hogy nagy hagyománya van az intézményben a

tehetséggondozásnak, felsorolásra kerülnek a TDK műhelyek, a szakkollégiumok és a Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Programja (DETEP) is. A tehetséggondozás felügyelete a Tehetségtanácshoz tartozik, amely az összes tehetséggondozó tevékenységet felügyeli az intézményben (7. szempont). Megjelenik az egyetem célja a tehetséggondozással is, miszerint ezen gyakorlatok és programok célja az intézmény számára, hogy biztosítani tudják a tudományos utánpótlást. Az információk részletességével érvényesül a 2. szempontja is az elemzésünknek.

A Tehetséggondozáson belül külön oldalra irányít a Szakkollégiumok címszó. Ezen az oldalon (szakkollegiumok.unideb.hu, 2023) a Debreceni Egyetemhez kapcsolódó 17 szakkollégium van feltüntetve, amelyeket egyenként megtekinthetünk. Az egyes szakkollégiumok nevére kattintva az összes információt megtaláljuk a szakkollégiumról. Négy szakkollégium angolul is nyújt tájékoztatást a leendő hallgatóknak, hiszen a nagy létszámú külföldi hallgatók felé szintén nyitott több szakkollégium is. Három szakkollégium saját honlappal rendelkezik, valamint a közösségi média profilok is csatolva vannak hét szakkollégium esetében. A Tehetséggondozáson belül van feltüntetve továbbá az OTDK és a TDK. Ezen az oldalon szintén általános bemutatás olvasható, kiemelve ezen tevékenység jelentőségét. Megtalálhatók továbbá a kari TDK felelősöknek a listája is, valamint az elérhetőségük is. Az ELTE-hez és a BME-hez képest azonban a TDK műhelyek és TDK oldalak nincsenek olyan részletességgel bemutatva. A DE esetében a tudományos diákkörök a karok hatáskörébe tartoznak, így azok koordinálása kari szinten koordinált. Ennek tudható be a központi weboldalon történő TDK információk limitáltsága, mivel azokat az egyes kari honlapokról lehet elérni. Ezen oldalak vizsgálatára azonban nem terjedt ki kutatásunk. Aloldalként az OTDK eredmények is elérhetők, melyben a DE hallgatói által az OTDK-n szerzett helyezéseket lehet megtekinteni összesítő táblázatokban, valamint a helyezettnek névsora is böngészhető. Ebből következőleg a tehetséggondozási műhelyek DE esetében is jelen vannak (6. szempont).

A következő címszó a Tehetséggondozáson belül a DETEP-et jelöli. Erre kattintva egy általános leírást találunk a Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Programjáról (5. szempont). Ebben megjelenik, hogy az egyetem küldetéséhez tartozik a tehetséges hallgatók felismerése, segítése, valamint a fejlődésük és érvényesülésük előmozdítása. Kiemelik, hogy a program a magyarországi tehetséggondozás fellegvára. Röviden, egy összefoglalóként ismertetik a program egyes részeit: kiknek szól, a célja, a program felépítése, az előnyei, a bekerülés módja, valamint a programban való munka leírása is megtalálható. Ezt követően elérhetőséget és a tehetséggondozó program saját oldalára mutató linket találunk.

A DETEP saját oldalán (detep.unideb.hu, 2023) számos információt találhatunk meg, több pontba szedve. Az oldal elérhető magyar és angol nyelven is, hiszen a program a külföldi hallgatók számára is nyitott. Az oldalon elolvashatjuk a program történetét, a Tudományos Rektorhelyettes köszöntőjét, a program bemutatását, gyakori kérdéseket, valamint a Tehetségtanács tagjai is elérhetők. A program története részletesen bemutatásra kerül. Ebből megtudható, hogy a DE-n hosszas előkészületek után 2001-ben indult el a program első verziója. Korábban is jelen volt

a tehetséggondozás az intézményben a TDK műhelyek, szakkollégiumok által, azonban ennek a programnak a kifejezett célja az volt, hogy egységes keretbe foglalja az egyetemen elérhető tehetséggondozási formákat. A végső cél pedig az egyetem számára az oktatói-kutatói utánpótlás kinevelése volt. A program 2008-ban megújult, aminek következtében a résztvevő hallgatók és témavezetők az elektronikus tanulmányi rendszerben követték és igazolták a félévek teljesítését. A program irányításáért és koordinálásáért az egyetem Tudományos Igazgatósága felel (8. szempont). Itt az ELTE-hez képest eltérés figyelhető meg, hiszen a budapesti egyetemen a tehetséggondozás az Oktatási Igazgatósághoz, azon belül is az Oktatásfejlesztési és Tehetséggondozási Osztályhoz tartozik. A DEТЕP történetéből kiderül, hogy a program elnöke a mindenkor tudományos rektorhelyettes, valamint javaslattevő és döntéshozó testületként működik a Tehetségtanács is. Tagjait az egyes karok DEТЕP koordinátorai, a Hallgatói Önkormányzat képviselői és a szakkollégiumok választott képviselői teszik ki. A tagok névsora és elérhetősége külön fülön megtekinthető. A program tagjai számára teljesítményarányos ösztöndíj rendszer (10. szempont) működik, valamint a folyamatos fejlődésre törekednek, így biztosítva az egyetem minden hallgatójának (kivéve PhD hallgatók) a bekerülés és a fejlődés lehetőségét.

A DEТЕP oldalon tovább böngészve a Tehetséggondozás alfül alatt megtekinthetjük az aktuális félévre regisztrált tehetséges hallgatók és oktatók névsorát karok szerint lebontva. Itt megtaláljuk a magyar és a külföldi hallgatók névsorát is. Ezen túl az OTDK, Mestertanár Aranyérem és a Pro Scientia Aranyérmes díjazottak névsora is külön fel van tüntetve. Itt található meg továbbá a programba való jelentkezés menüpontja. Ennek során a jelentkezni kívánó hallgató egy online felületen tudja megadni az adatait és itt tudja feltölteni a jelentkezéshez szükséges dokumentumokat. A jelentkezésre minden félév elején van lehetőség, a tagság egészen a tanulmányok befejezéséig tart, amennyiben a hallgató teljesíti az elvárt feltételeket. A Tehetséggondozás alfül alatt található meg továbbá fontos dokumentumok, amelyek a programhoz kapcsolódnak, valamint a határidők is itt érhetők el.

Az oldalon szerepel egy Szakkollégiumok megnevezésű alfül is, ahonnan a korábban említett szakkollégiumi weboldalra lehet eljutni. A TDK műhelyek is külön elérhetőséget kaptak az oldalon, ezzel is biztosítva a program lényegét, vagyis az intézményben jelenlévő tehetséggondozási formák egységes keretbe történő foglalását. A főoldalról megtekinthető továbbá a program szabályzata (DE, 2008) PDF formátumban, amely részletesen ismerteti a program működését, felépítését, tartalmazza a Debreceni Egyetemen jelenlévő tehetséggondozási formák bemutatását, a szakkollégiumokat, a Szakkollégiumi Charta elérhetőségét, valamint a Debreceni Egyetem Tehetségtanácsa Szakkollégiumi Albizottságának Ügyrendjét is (3. szempont). Ebben a dokumentumban szerepel továbbá a Pro Cura Ingenii kitüntetés, melyet a Debreceni Egyetem Szenátusa alapított azzal a céllal, hogy a programban résztvevő hallgatók témavezetőinek munkáját elismerje (9. szempont). A kitüntetés odaítéléséről a Tehetségtanács dönt, évente három oktató részesülhet a

pénzjutalommal járó elismerésben. A Pro Cura Ingenii kitüntetés jelölési lapja a Dokumentumok menüpont alatt található meg.

Összegezve elmondhatjuk, hogy az elemzésünkben vizsgált mind a 10 szempontot azonosítottuk a Debreceni Egyetem esetében.

4.5. A Semmelweis Egyetem tehetséggondozási gyakorlata

A Semmelweis Egyetem (SE) a HVG Diploma 2024-es rangsorában a Szegedi Tudományegyetemmel megosztva a 4. helyet érte el. A tavalyi rangsort nézve egy helyet javított az intézmény. Az egyik legismertebb felsőoktatási intézmény az orvos- és egészség tudományok iránt érdeklődő hallgatók között, így érdemes megvizsgálni, hogy milyen tehetséggondozási lehetőségek állnak rendelkezésre az SE-n.

A Semmelweis Egyetem oldala a semmelweis.hu címen érhető el. Itt a korábbi vizsgált egyetemektől eltérve a tehetséggondozást a „Hallgatóknak” alfül alatt lehet megtalálni. A Tehetséggondozás oldalon (semmelweis.hu, 2023b) egy általános áttekintést lehet elérni az egyetemen jelen lévő tehetséggondozási formákról (1. szempont). Kiderül ezen az oldalon, hogy az SE-n is nagy hangsúlyt fektetnek a tehetségek kiválasztására és gondozására, illetve az utánpótlás-nevelésre. Ebben az intézményben a tehetséggondozásnak három pillére van: a tudományos diákkör, a szakkollégiumok, valamint a tehetséggondozási program. Ezután a tudományos diákköréről, a szakkollégiumokról és a Kerpel programról is találhatunk egy rövid összefoglalót, amelyek végén a TDK önálló oldalára, valamint az egyetemen működő két szakkollégium saját oldalára tudunk tovább lépni. Ezen oldalak mind nagyon részletesek, így az információk könnyen elérhetők (2. szempont) a hallgatók számára angol nyelven is (4. szempont). A TDK oldalán a tudományos diákkör teljes bemutatása elérhető, valamint mivel a Semmelweis Egyetem volt a 36. OTDK Orvos- és Egészségtudományi szekciójának szervezője, így az ezzel kapcsolatos információk is ezen az oldalon szerepelnek. Kiemelendő, hogy az SE-n a tudományos diákköri tevékenységet végző hallgatók a Neptun rendszerén belül TDK munka kurzust tudnak felvenni, így munkájuknak kredit értéke is lesz. A Tehetséggondozás oldalon találjuk meg továbbá a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program rövid ismertetését (5. szempont). A program az egyetem által 2007-ben került alapításra, és minden kar hallgatója számára nyitott, 2017-től már a külföldi hallgatóknak is. A program célja, hogy a legkiválóbb tehetséges hallgatókat megtalálja és kiemelten kezelje őket. Ebben segítik őket a mentorok, akik önkéntes alapon végzik munkájukat a programban. Már itt kiderül, hogy a programba bizonyos kritériumok és személyes elbeszélgetés alapján lehet bekerülni. Ebben az általános bemutatásban fel van tüntetve a program által működtetett Jellinek Harry Ösztöndíj, amely két egyetemre biztosít kiutazási lehetőséget a hallgatók számára. Valamint az alapítvány 7 hallgató számára tud anyagi támogatást biztosítani tudományos tevékenységért (9. szempont). Ezen oldal alján található meg az a link, ami a tehetséggondozó program saját oldalára irányít.

A Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó program oldalán (semmelweis.hu, 2023a) számos információ található meg, amik az egyes alfülek által elérhetők. A

„Programról” alfül alatt található meg a részletes leírás, miszerint a hallgatók elsősorban a kiemelet szakmai irányítást, valamint ösztöndíj lehetőséget kapnak a programba való bekerüléssel. A működését tekintve egy mentorprogramnak is nevezhető, hiszen a hallgatók munkáját mentorok segítik szakmai és személyes oldalon is. A leírás szerint 200 hallgató tagja a programnak, akiknek a munkáját 90 mentor segíti. A program irányításáért a Tehetséggondozó Tanács felel, amelynek tagjait az egyetem oktatói adják. A tanács feladata a tehetséggondozás koordinálása, a többlet lehetőségek kidolgozása, valamint e folyamatok nyilvánosságának és ellenőrizhetőségének biztosítása, továbbá az ösztöndíjak odaítélése (7. szempont). A tanács a tehetséggondozásban érintett további egyetemi szervezetekkel, pl.: TDK Tanács, szakkollégiumok, Doktori Tanács, is kapcsolatot tart. A program bemutatásánál a szakmai rendezvények is fel vannak tüntetve, amelyeket a tagok számára szerveznek meg. Itt található az ösztöndíjakról egy rövid leírás, azonban ezek részletesebben ki vannak fejtve egy külön alfülön. A bemutató oldalon található meg a jelentkezésről szóló információkat, melyben a feltételek és a felvételi elbeszélgetést lehet megismerni egy link segítségével. Ezen az oldalon látható továbbá a Kiválósági listája az egyetemnek, amely megfeleltethető egyéb gyakorlatként, így a 10. szempont is megjelenik az SE-nél. Erre a listára azon hallgatók kerülhetnek fel, akik tanulmányi, tudományos és egyéb kiemelkedő pályázatot nyújtanak be és 35 éven aluliak. A program szabályzatát elemzésünk során nem értük el (3. szempont).

A „Programról” alfül alatt van feltüntetve az a szervezet, amely a szervezési, koordinációs és a tanács titkársági feladatait ellátja, ami az egyetem Tehetségpontja (8. szempont). Megtalálható a Tehetségpont elérhetősége, valamint a feladatokat ellátó személyek elérhetőségén kívül a rövid önéletrajzuk is. Mivel a Tehetségpont egyik feladata a hallgatók személyes tanácsokkal való ellátása, így ezek az információk nagyon lényegesek. A „Programról” alfül alatt van továbbá feltüntetve a gyakran ismételt kérdések, a program névadójáról Kerpel-Fronius Ödönről egy rövid összefoglaló, a felvételi menté, valamint a Kiválósági lista szabály- és pontrendszere is. A felvételi meneténél pontokba szedve találják meg a hallgatók a fontos információkat a jelentkezésről, a Kiválósági listánál pedig a szabályrendszer ismertetése mellett a listán szereplő hallgatók névsora is fel van tüntetve 2021-gyel bezárólag. Fontos kiemelni, hogy az SE hallgatói, ahhoz, hogy a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Programba bekerülhessenek, először a Kiválósági listára kell felkerülniük. Közülük személyes elbeszélgetés által dönti el a Tehetséggondozó Tanács, hogy kit vesznek fel a programba.

A program főoldaláról elérhető továbbá külön alfülön a programban résztvevő hallgatók névsora karok és évfolyamok szintjére lebontva. Ezen kívül a mentorok és a Tehetséggondozó Tanács tagjai is fel vannak tüntetve külön alfülön. Megtalálhatók továbbá a partneriskolák, melyek azon középiskolákat jelölik, ahol a programnak van valamilyen szakmai kapcsolata. Hasonlóan a középiskolásoknak szól a „Junior Akadémia” alfül is, amely egy programsorozatot jelöl, melynek keretében az érdeklődő középiskolás diákok vehetnek részt az egyetem oktatói által tartott szakmai előadásokon. Az oldalon megtekinthetők emellett az elismerések, hírek és

a kapcsolat (elérhetőség és igazolás igénylése lehetséges) alfülek is. A program által nyújtott pályázatok ismertetésére külön alfül található, amin részletesen ki van fejtve az a két ösztöndíj (Tehetségdíj és a Jellinek Harry Ösztöndíj), ami a hallgatók számára elérhető.

Az elemzés során használt 10 szempont közül csak egy nem volt elérhető, a 3. szempont, amely a szabályzatot jelöli.

4.6. Tehetséggondozás a Szegedi Tudományegyetemen

A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) a Semmelweis Egyetemmel megosztva a HVG Diploma 2024-es rangsorában a 4. helyet érte el. Kiemelendő, hogy az oktatói kiválósági rangsorban első helyezett lett. Az összesített rangsorban figyelembe vett hallgatói kiválóság rangsorban pedig a 10. helyen áll (Fábri, 2023).

A Szegedi Tudományegyetemnél is a főoldalon kezdődött az elemzés (u-szeged.hu). Itt a másik négy egyetemmel ellentétben a tehetséggondozásnak nincs egy külön oldal feltüntetve. Ebben a témában több külön fülön lehet elérni információkat. A főoldalról elérhető „Oktatás” alfülön belül található meg az Oktatási tevékenység (u-szeged.hu, 2009), amelyen belül említve van az egyetemen 2010 óta működő Tehetségpont. Erről egy rövid tájékoztatás szól, amiben megjelenik a Pro Talentis Universitatis Alapítvány is. Ki van emelve, hogy az egyetem számára rendkívül fontos a tehetséggondozás, céljuk a tehetséges hallgatók megtalálása és támogatása. A Tehetségpontról szóló tájékoztatóban szerepel, hogy a tehetséges hallgatókat szakmai és személyes kompetenciáik fejlesztésében is támogatják. Itt olvashatunk továbbá a Sófi Ösztöndíjról, mely az SZTE Szegedi Tehetségpont részeként működik annak érdekében, hogy a hallgatók eredményeit elismerje, valamint a jövőben is támogatást tudjon nekik nyújtani (9. szempont). Angol nyelven az információk elérése egyszerűbb, ugyanis a főoldal nyelvének átváltása után az „Education” fülön belül a Tehetséggondozásnak külön menüpontja van. Itt ugyanazt az összefoglalót találjuk meg, mint magyarul, azonban az információhoz való hozzájutás lényegesen könnyebb (4. szempont). A tehetséggondozással foglalkozó alapítványokat „Az Egyetemről” fül alatt, azon belül az „Alapítványok” alfülnél található meg.

Ha a szakkollégiumok iránt érdeklődik egy hallgató, azt az „Egyetemi élet” oldalról tudja elérni, azon belül pedig a „Szolgáltatások” alfülnél lehet egy rövid tájékoztatót találni róluk. Itt egy további oldalra tudunk eljutni, ahol az egyetem kollégiumai mellett vannak feltüntetve a szakkollégiumok is. Itt található szakkollégium a lakhatást biztosító kollégiumok között felsorolva, valamint egy külön listában, ahol csak a szakkollégiumok vannak feltüntetve. Az egyes szakkollégiumoknak saját oldaluk van, amik további információkat szolgáltatnak az érdeklődőknek. Az SZTE TDK és OTDK tevékenységéről a főoldal „Hallgatóknak” alfülén keresztül lehet elérni információkat. Itt a „Tudományos ügyeken” belül tekinthető meg részletesebb tájékoztatás még a TDK-ról, valamint az OTDK-ról. Ezeket megtekintve általános leírás található külön a tudományos diákköri tevékenységről, valamint az országos konferenciáról, melynél az OTDT honlapjára is található elérés (6. szempont).

A „Hallgatóknak” fülön érhető el további Egyetemi szolgáltatások felsorolása, amik között szerepel az „SZTE Tehetségpont” elnevezés. Azonban az itt megnyíló weboldal egy 2018-ban frissített oldalra mutat, így innen nem elérhető a Tehetségpont felülete. Mivel az SZTE főoldaláról nem sikerült elérést találni a tehetséggondozó programhoz, így Google keresést alkalmaztunk, melynek során az egyetem neve mellé a „tehetséggondozás” címszót illesztettük. Ennek segítségével érhető el a Tehetségpontról szóló weboldal (u-szeged.hu, 2019). Itt szintén több pontba szedve lehet információkat megtalálni a tehetséggondozó tevékenységről. Első pontban magáról a Tehetségpontról lehet bővebb információhoz jutni, melynek során kiderül, hogy az SZTE komoly hagyományokkal rendelkezik a tehetséggondozás területén. Ennek érdekében létrehozták a Szegedi Tehetséggondozó Tanácsot, amely összefogja ezen munkát az intézményben. Megtekinthető továbbá a következő pontban a Tehetségpont története, amely szerint 2008-ban alakult meg az egyetemen abból a célból, hogy a tehetséggondozó programokat összefogja az egyetemen és a tehetséges hallgatók felkutatását és támogatását biztosítani tudja. Itt kiderül, hogy a Tehetségpont a Pro Talentis Universitatis Alapítvánnyal dolgozik együtt, így megsokszorozva a szervezet forrásait. A Tehetségpont történetében van feltüntetve a Szegedi Tehetséggondozó Tanács megalakulásának ideje (2006), valamint az elnök és a tagok megnevezése is. A tanács döntéshozóként funkcionál, melynek feladata az irányelvek és célok meghatározása, a Tehetségpont pedig végrehajtó szervként működik (7. és 8. szempont). A tanácsról részletesebb információkat tudhatunk meg egy külön pontban, amelyből kiderül, hogy az egyetem, Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatával és hazai vállalkozások közreműködésével Talent ösztöndíjakat hozott létre. Külön pontban lehet tájékozódni a Tehetségpont által nyújtott szolgáltatásokról, tevékenységekről és tréningekről. A részvétel ingyenes a hallgatók számára, valamint az egyes tréningek témái is felsorolásra kerülnek.

A Tehetségpont oldalán megtalálható információ a munkatársakról (tehetségpont vezetője, elérhetőségek), a Pro Talentis Universitatis Alapítványról, az SZTE Start Tehetséggondozó Programról, valamint pályázatokról. A pályázatoknál a korábban említett Talent pályázat is meg van jelenítve, amin belül egy Kiválósági lista található (10. szempont). A Kiválósági lista pályázat ismertetését is meg lehet ismerni, melyből kiderül, hogy egyszeri támogatásban részesülhetnek azon hallgatók, akik elnyerik a pályázatot. Fontos kiemelni, hogy a pályázatok esetében 2019-es információk a legfrissebbek.

További tehetséggondozással kapcsolatos információk a Szegedi Tudományegyetem Felvételi oldaláról érthetők el. Ezen belül az „Ösztöndíjak” fül alatt található (u-szeged.hu, 2014) részletesebb információ a hallgatók számára elérhető ösztöndíjakról. Az itt lévő információkból kiderül, hogy az intézményben az SZTE Junior Akadémia fogja össze az elérhető széleskörű tehetséggondozó programokat a Szegedi Tehetségtanáccsal és a Pro Talentis Universitatis Alapítvánnyal közösen. Több információt a Junior Akadémia oldalán lehet elérni.

Az SZTE esetében az elemzésünkben használt 10 szempont közül 4 nem érvényesült, melyek az egységes felület jelenléte (1.), az információk részletessége

(2.), a szabályzat megléte (3.), valamint az önálló tehetséggondozó program (5.) megjelenése voltak.

5. Következtetések

A tehetséggondozás minden felsőoktatási intézmény számára kiemelten fontos, hiszen akár ennek keretein belül tudják biztosítani az oktatói-kutatói utánpótlásukat. A felsőoktatásban jelen lévő tehetséggondozási formákat a törvény is kötelezi, így minden intézménynek feladata, hogy a kiemelkedő képességű hallgatókat felismerje és támogassa fejlődésüket.

A kutatás során öt hazai felsőoktatási intézmény tehetséggondozási gyakorlatait vizsgáltuk a Similarweb.com oldal és a dokumentumelemzés módszerével. Az öt egyetem kiválasztásánál a HVG Diploma 2024-es rangsorát vettük alapul, ennek alapján a rangsor első 5 helyezettjét vizsgáltuk. A vizsgálat során az intézmények weboldalait tekintettük át a 2024. január-februári időszakban az egyetemek által nyújtott tehetséggondozási formákra fókuszálva. A felsőoktatási törvényben előírt TDK és szakkollégiumok mind az öt vizsgált egyetemen elérhető, ugyanakkor az információ elérésében eltérések mutatkoztak meg. A Similarweb.com oldalának elemzésének eredménye értelmében az általunk vizsgált négy kategória közül háromban az ELTE végzett az első helyen, míg a BME a fennmaradó egynél. A kategóriákat vizsgálva azonban lényeges kiemelni, hogy a DE és az SZTE álltak a kategóriák nagy részénél a második és a harmadik helyen.

Megállapítható, hogy mind az öt vizsgált egyetemen működik egy a tehetséggondozás területét összefogó döntéshozó szerv, amelynek feladata az egyetemen működő tehetséggondozási gyakorlatok felügyelete (7. szempont). Több helyen a tanácsok munkáját további szervezetek segítik, amelyek szervezési és koordinálási feladatokat látnak el (8. szempont).

Két egyetemen (Semmelweis Egyetem, Debreceni Egyetem) saját kidolgozott tehetséggondozó program működik, melynek célja a komplex tehetséggondozás az intézményben (5. szempont). Ezen programok között hasonlóság is megfigyelhető, hiszen mindkét esetben a hallgatók mellett az oktatók közreműködésére is szükség van, hiszen az oktatók egyfajta mentorként segítik a hallgatók személyes és szakmai fejlődését.

A vizsgált egyetemek gyakorlatai között nagyon sok hasonlóság fedezhető fel (tanácsok működése, az intézmények fő weboldalán kiemelt helyen a tehetséggondozás), azonban eltérések is megfigyelhetők. Az egyik legnagyobb különbséget a szabályzatok elérhetőségénél és a TDK esetében figyelhetjük meg. Míg az ELTE, a BME és az SE külön önálló oldalon tájékoztatja a hallgatókat a tudományos diákköri tevékenységről, addig a DE és az SZTE esetében nem található ilyen egységes tájékoztató oldal. A szakkollégiumok esetében is eltérés volt megfigyelhető. Az SZTE és a BME esetében a szakkollégiumok elérhetősége a tehetséggondozástól eltérő helyen volt megtalálható többek közt az „Egyetemi élet” és a „Hallgatóknak” alfüleken keresztül.

Az elemzés 10 szempontjának összesítését alább szemléltetjük (3. táblázat).

3. táblázat: Az öt vizsgált egyetem tehetséggondozási összefoglaló táblázata

	ELTE	BME	DE	SE	SZTE
1. egységes tehetséggondozási felület	✓	✓	✓	✓	✗
2. információk részletessége	✓	✓	✓	✓	✗
3. szabályzatok	✓	✓	✓	✗	✗
4. angol nyelvű elérhetőség	✓	✗	✓	✓	✓
5. önálló tehetséggondozó program	✗	✗	✓	✓	✗
6. tehetséggondozó műhelyek (TDK, szakkollégium)	✓	✓	✓	✓	✓
7. tehetséggondozást felügyelő szerv	✓	✓	✓	✓	✓
8. működést segítő-koordináló szerv	✓	✗	✓	✓	✓
9. díjak és elismerések	✓	✗	✓	✓	✓
10. egyéb gyakorlatok	Képzések	MŰSZAK	Teljesítményarányú ösztöndíj rendszer	Kiválósági lista	Kiválósági lista

*Az intézmények oldalainak összehasonlítása 2024. január-február között történt meg.

Forrás: a szerzők saját szerkesztése.

6. A kutatás gyakorlati haszna

A tehetségek azonosítása össztársadalmi érdek. Herskovits (2005) alapján a tehetségek „ elvesztéséből” következő elmaradt haszon értékét lehetetlen megbecsülni, így a megakadályozásra kell nagy hangsúlyt fektetni. Ennek értelmében fontos vizsgálni, hogy a felsőoktatásban a tehetséggondozásról szóló információk a hallgatók számára mennyire könnyen elérhetők és mennyire részletesek. Az információk elérése a Z generáció számára kiemelkedően fontos, hiszen a generáció jellemzője, hogy pár percig tudnak kitartóan figyelni, valamint gyorsan akarnak információhoz jutni. Ahhoz, hogy meg lehessen őket szólítani, nélkülözhetetlen a világos és lényegre törő információk szolgáltatása (Cserné Adermann, 2023; Csikósné Maczó, 2019; Kökény–Jászberényi, 2022). Az egyetemeket a felsőoktatási törvény is kötelezi a tehetséggondozási gyakorlatok működtetésére, azonban a kutatás eredménye rámutatott, hogy a megvalósítás és ennek a kommunikációja nem mindenhol megegyező. Az üzleti életben is bevált módszerként működő benchmarking és „best practices” hasznosan bevezethető lehet a felsőoktatási intézmények között is. A versenyhelyzet ellenére össztársadalmi érdek, a rangsorokban elfoglalt helyek ellenére is, hogy a tehetségek menedzselése

a felsőoktatásban is minél hatékonyabban működjön. Így érték lehet más egyetemeken alkalmazott gyakorlatok tanulmányozása és akár későbbi bevezetése is.

Javasoljuk, hogy a tehetséggondozási formákról szóló információk elérésének és részletességének biztosítását helyezték előtérbe a felsőoktatási intézmények. Ezen gyakorlatok hatékony működése nem csak a hallgatók érdekeit szolgálja, hanem az egyetemek megítéléséhez és rangsorokban elfoglalt helyéhez is hozzájárul. Érdemes az információk megtekintését angolul is elérhetővé tenni, hiszen a nemzetközi hallgatók száma évről évre növekszik a hazai intézményekben.

Jelen kutatás elvégzése jövőbeli irányt is meghatározott, ugyanis célunk kiterjeszteni a vizsgálatot a HVG Diploma 2024 rangsor első 10 helyezett intézményére.

Irodalomjegyzék

2021. évi IX. törvény - a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokról (2021): <<https://njt.hu/jogszabaly/2021-9-00-00>> (2024.01.04.)
- A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, (2011): <<https://njt.hu/jogszabaly/2011-204-00-00.42>> (2024.01.04.)
- Bán E., Molnár E., Jármai E., Vágány J. (2023): Tehetséggondozás a magyar gazdasági felsőoktatásban : Fókuszban a Tudományos Diákköri Konferencia és a Közgazdaságtudományi Szekció. *Vezetéstudomány / Budapest Management Review*, 54 (7-8): 105–120. <https://doi.org/10.14267/VEZTUD.2023.07-08.08>
- BME (2014): A BME Tehetség Tanács szándéknyilatkozata. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest. <<https://talentum.bme.hu/dokumentumok/szandeknyilatkozata.pdf>> (2024.01.04.)
- BME (2018): 2/2018. sz. Rektori Utasítás a BME Tehetség Tanácsról. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest. <https://talentum.bme.hu/dokumentumok/2_2018_rektori_utasitas_TT.pdf> (2024.01.04.)
- BME (2023): BME Tehetségsegítő Tanács. <<https://talentum.bme.hu/>> (2024.01.04.)
- bme.hu (2023a): Szakkollégiumok. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem. <<https://www.bme.hu/szakkollegiumok>> (2024.01.04.)
- bme.hu (2023b): Tehetséggondozás. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem. <<https://www.bme.hu/tehetseggondozas>> (2024.01.04.)
- Bodnár G., Takács I., Balogh Á. (2011): *Tehetségmenedzsment a felsőoktatásban*. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.
- Cserné Adermann G. (2023): Felnőttoktatás - a Z generációs egyetemisták szemszögéből. *Tudásmenedzsment*, 24 (3. különszám): 146–154. <https://doi.org/10.15170/TM.2023.24.K3.14>
- Csikósné Maczó E. (2019): A gamifikáció felsőoktatási alkalmazásának lehetőségei. *Képzés És Gyakorlat: Training and Practice*, 17 (3-4): 23–32. <http://doi.org/10.17165/TP.2019.3-4.2>
- Dajnoki K., Héder M. (2017): „Új szelek fújnak” – a HR válasza a globalizáció és a változás kihívásaira. *Hadtudomány: A Magyar Hadtudományi Társaság Folyóirata*, 27 (E-szám): 84–93.
- Daruka, E., Pádár, K. (2019): Talent Management of Academics: A Systematic Literature Review and Implications for Further Research in Hungary. *DEUROPE - the Central European Journal of Regional Development and Tourism*, 11 (3): 110–137. <https://doi.org/10.32725/det.2019.029>
- DE (2008): Debreceni Egyetem tehetséggondozó programjának szabályzata. Debreceni Egyetem, Debrecen. <<https://mad-hatter.it.unideb.hu/portal/displayDocument/id/4005452>> (2024.01.04.)
- detep.unideb.hu (2023): Tehetséggondozó Program (DETEP). <<https://detep.unideb.hu/>> (2024.01.05.)

- Eduline.hu (2021): Idén is az ELTE vezeti a HVG felsőoktatási rangsorát, a felvételizők fele budapesti egyetemet választ. <https://eduline.hu/felsooktatas/20211117_HVG_Diploma_rangsor_2022> (2024.01.04.)
- ELTE (2008): Eötvös Loránd Tudományegyetem Tehetség gondozási koncepció. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. <<https://www.elte.hu/file/tehetseggondozas.pdf>> (2024.01.04.)
- elte.hu (2023a): HVG: továbbra is az ELTE a legjobb magyar egyetem. <<https://www.elte.hu/content/hvg-tovabbra-is-az-elte-a-legjobb-magyar-egyetem.t.29585>> (2024.01.04.)
- elte.hu (2023b): Tehetség gondozás. <<https://www.elte.hu/tehetseggondozas>> (2024.01.04.)
- Fábri G. (2023): Az egyetemi ranglista élén kevés a változás, de lejjebb van átrendeződés – HVG-rangsor
Diploma 2024.
<https://hvg.hu/360/20231124_egyetemek_foiskolak_rangsora_HVG_Rangsor_Diploma_2024_oktatas> (2024.01.03.)
- Farkas F., Lóránd B. (2009): Tehetség gondozás a kiélezett versenyhelyzetben, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar gyakorlata. In: Somosi M. (szerk.): *Vezetési Ismeretek III.: Tanulmányok a társtanszékek munkatársaitól: Jubileumi Kiadvány a Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar Vezetéstudományi Intézet alapításának 50. évfordulójára.* Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Miskolc. 54–61.
- Garai O., Koltói L. (2012): Egyetemi tehetség gondozás - tudósképzés? Szakértői kerekasztal-beszélgetés a felsőoktatási tehetség gondozásról. *Felsőoktatási Műhely*, 6 (4): 37–52. <https://epa.oszk.hu/04600/04613/00022/pdf/EPA04613_felsooktatasi_muhely_2012_04_037-052.pdf> (2024.01.03.)
- Gergely É, Sándorné Veres K., Barizsné Hadházi E., Horváth A. (2023): Tehetséges hallgatók karriermotivációi és attitűdjei a Debreceni Egyetemen kapcsolatban. *Jelenkori Társadalmi És Gazdasági Folyamatok*, 18 (Különszám): 159–171. <https://doi.org/10.14232/jtgf.2023.kulonszam.159-171>
- Hegedűs S., Molnár P. (2022): Felsőoktatási intézmények gazdálkodása 2016-2019 között, kitekintéssel a felsőoktatási modellváltás várható költségvetési hatásaira. *Polgári Szemle*, 18 (4-6): 244–262. <https://epa.oszk.hu/00800/00890/00076/pdf/EPA00890_polgari_szemle_2022_04-06.pdf> (2024.01.04.)
- Herskovits M. (2005): Mit kezdünk a tehetséggel? *Iskolakultúra*, 15 (4): 25–36. <<http://real.mtak.hu/60169/>> (2024.01.04.)
- Kádár-Csoboth P., Kovács G. (2023): A teljesítményfinanszírozás kihívásai a szervezeti és egyéni teljesítménymenedzsment-rendszerek kialakítására a modellváltó egyetemeken [Impact of Institutional Performance Funding on Individual Performance Evaluation in Model-changing Universities in Hungary]. *Educatio*, 32 (3): 470–485. <https://doi.org/10.1556/2063.32.2023.3.8>
- Kálmán O. (2019): Oktatói kompetenciák – hogyan azt a hazai oktatók látják. *Pedagógusképzés*, 18 (1-2): 14–42. <https://doi.org/https://doi.org/10.37205/TEL-hun.2019.1-2.01>
- Kökény L., Jászberényi M. (2022): Hogyan utazik a Z generáció? Utazással kapcsolatos szokások és döntési folyamatok vizsgálata. In: *Együttműködés, partnerség, hálózatok a turizmusban.* Turizmus Akadémia (11). Kodolányi János Egyetem, Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézet, Magyar Földrajzi Társaság, Székesfehérvár, Budapest. (187–196).
- Kolozsár L., Wimmer Á., Takácsné György K., Mitev A. (2024): Tournament rituals and experiential competence development in higher education: A case of a unique conference series. *The International Journal of Management Education*, 22 (1): 16. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2023.100929>
- Koltói L. (2012): Tehetség gondozás a felsőoktatásban. *Felsőoktatási Műhely*, 6 (4): 15–25. <https://www.felvi.hu/pub_bin/dload/felsooktatasimuhely/FeMu/2012_4/Felsooktatasi_Muhely_2012_4_15-26.pdf> (2024.01.04.)

- Kusumastuti, D., Hendajany, N., Pitoyo, D., Sikki, N. (2023): Talent Management of Academic In Higher Education: A Bibliometric Analysis. *Journal of Institutional Research South East Asia*, 21 (1): 1–24.
- pro.similarweb.com (2024): Website Performance. <https://pro.similarweb.com/#/digitalsuite/websiteanalysis/overview/website-performance/*/999/1m?webSource=Total&key=elte.hu,bme.hu,unideb.hu,semmelweis.hu,u-szeged.hu> (2024.02.08.)
- Schiffer A. (2022): Egyetemi modellváltás és információszabadság = University Model Change and Freedom of Information. *Acta Humana : Emberi Jogi Közlemények*, 10 (3): 141–160. <https://doi.org/10.32566/ah.2022.3.6>
- semmelweis.hu (2023a): Kerpel-Fronius Ödön |Tehetséggondozó Program. <<https://semmelweis.hu/kerpel/>> (2024.01.04.)
- semmelweis.hu (2023b): Tehetséggondozás. <<https://semmelweis.hu/egyetemi-hallgatoknak/tehetseggondozas/>> (2024.01.04.)
- Shah, G., Memon, N., Tunio, G. (2021): Need for Talent Management and Investigating Its Impact on Organizational Performance of Higher Education Institutes. *International Review of Management and Business Research*, 10 (1): 168–182. [https://doi.org/10.30543/10-1\(2021\)-13](https://doi.org/10.30543/10-1(2021)-13)
- Sipos N. (2012): Integrált tehetséggondozás a felsőoktatásban. In: Sipos N., Gunszt D. (szerk.), *Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencia*. Pécsi Tudományegyetem Doktorandusz Önkormányzat, Pécs. 423–433.
- szakkollegiumok.unideb.hu (2023): Szakkollégiumok. <<https://szakkollegiumok.unideb.hu/>> (2024.01.05.)
- Székács L. (2023): Megjelent a friss HVG-rangsor: ez az ország tíz legjobb egyeteme 2024-ben. <https://eduline.hu/felsooktatas/20231121_HVG_felsooktatasi_rangsor_2024> (2024.01.03.)
- Szűcs A. (2023): A nem modellváltó egyetemeken teljes a nyugalom Erasmus-ügyben – sőt, még kis haszon is kinézhet a jövő évi felvételikén. Világgazdaság. <<https://www.vg.hu/vilaggazdasag-magyar-gazdasag/2023/08/a-nem-modellvalto-egyetemeken-teljes-a-nyugalom-erasmus-ugyben-sot-meg-kis-haszon-is-kinezhet-a-jovo-evi-felveteliken>> (2024.02.03.)
- Team, E. C. N. (2019): SimilarWeb review: a complete market intelligence solution. <<https://www.ecommerce-nation.com/similarweb-review/>> (2024.02.08.)
- tehetseg.hu (2024): Tehetségpontok. <<https://tehetseg.hu/tehetsegpontok/kereso>> (2024.02.02.)
- unideb.hu (2021): Tehetséggondozás | Debreceni Egyetem. <<https://unideb.hu/tehetseggondozas>> (2024.01.05.)
- u-szeged.hu (2009): Szegedi Tudományegyetem | Oktatási tevékenység. <<https://u-szeged.hu/oktatasi-tevekenyseg>> (2024.01.04.)
- u-szeged.hu (2014): Felvételi 2024 | Szegedi Tudományegyetem | Sokszínű tehetséggondozás az SZTE-n. <<https://u-szeged.hu/osztondijak>> (2024.01.04.)
- u-szeged.hu (2019): Szegedi Tudományegyetem | Tehetségpont. <<https://u-szeged.hu/sztehetseg/tehetsegpontrol/tehetsegpontrol>> (2024.01.04.)